

Курьеръ

Седмичен вестникъ за общественъ животъ, наука и информация
Излиза всѣка седмица

АБОНАМЕНТЪ:

За година: 50 лева;
За 6 месеца 30 лева.

Обявления:

Търгов. 1'50 лв. кв. см.
Пристав. 0'80 лв. на дума.

Броя 1 левъ

Редакторъ: М. ИВАНОВЪ

Печатница

„Хр. Ботйовъ“

—Нови-Пазаръ—

Печата всички видове формуляри за общини, училища и читалища

Приготвя избирателни списъци,

Печата: бланки, плика, операционни бележки и пр. търговски книжа за банки, кооперации, държавни учреждения и търговци.

Работа чиста и бърза.

Свѣтовна криза въ земедѣлието.

Тоя криза произхожда отъ спадане ценитъ на пшеницата и другитъ зърнени храни по всички пазари въ свѣта. Тя не може да бжде избегната отъ никоя страна, тъй като зърненитъ храни сж артикулъ отъ международенъ характеръ. Това се чувствува и въ България, дето ценитъ сжщо сж понижени въ каторофаленъ размѣръ.

Причинитъ на тая криза се криятъ въ голѣмото количество налични зърнени храни, които не могатъ да бждатъ продадени, понеже не могатъ да намѣрятъ пазари. До сжщото заключение е дошелъ и испанския комитетъ при обществото на Народитъ, дето се смѣта като установено, че производството на зърненитъ храни далечъ надминава действителнитъ нужди на свѣта.

За изходъ отъ това положение се посочватъ отъ разни лица мѣрки, кои

то въ повечето случаи се указватъ неефикасни и мѣчно приложими. Нѣкои държави, на първо мѣсто Германия, засилватъ митнишкото покровителство, като увеличаватъ митата на хранитъ, които се внасятъ. Съ това се цели държане ценитъ на вътрешния пазаръ на по високо равнище. Единствениятъ изходъ обаче бавенъ имѣ ченъ, е намаляние на производството, което се препоръчва отъ много страни, и преминаване съмъ други по доходни култури. Общото спадане ценитъ на хранитъ влияе обаче за спадане ценитъ на животинскитъ и други продукти, дето сжщо се чувствува криза. Въ Германия напр. само цѣнитъ на свинитъ не сж спаднали.

Най-голѣма конкуренция иде отъ канада, Аржентина и Австрия. Въ Съед. Щати, за да се задържатъ ценитъ правителство-

то закупи пшеница за 150 милиона долара съ разчетъ да се пласира постепенно безъ натискъ въ рхупазаря. Тая мѣрка обаче, сжщо се оказа неефикасна. ценитъ спаднаха и държавата ще понесе значителни загуби.

Въ свръзка съ свѣтовната криза на зърненитъ храни, както се каза и погоре, пострада особено зле и България, защото нейното главно производство сж зърненитъ храни.

Нашето правителство не остана безучастно къмъ това зло. То създаде законъ, съ който намали износнитъ мита на зърненитъ храни, обаче тая мѣрка е още неефикасна и най-важното закѣснѣла.

Нашия земеделецъ не бива да се надѣва само на държавата. Фактитъ показватъ, че мѣрки се взематъ тогава когато кризата е вече стара гостенка. Като така нашия земеделецъ трѣбва да се надява на себе си.

Радиопредавателна станция

Отъ нѣколко години се радваме на радиоапаратитъ. Слушаме музика, рѣчи борсови бюлетини, обаче все на чужди езици.

Нищо свое, нищо родно, нищо българско още не сме чули отъ тия апарати. Ние слушаме Лондонъ; слушаме Парижъ; слушаме Виена, чуваме Белградъ, Букурещъ, Цариградъ, обаче София не чуваме. Въпреки факта, че има що да чуемъ и отъ тамъ.

Отдавна се говори у насъ за радиопредавателна станция. Най-после тоя въпросъ влѣзълъ въ своя критически периодъ и тия дни ще се разреши.

За дължината на електрическата вълна въ България е опредѣлена мѣрката 319—единица много изгодна.

Голѣма ще бжде радостъ та на българитъ ако най-после почнатъ да чуватъ отъ говорителитъ на европейскитъ машини чисто български езикъ, чиста родна рѣчь.

Ловния Паркъ

Ловния паркъ по настоящемъ наистина представлява едно удобно мѣсто за почивка. Наистина силата на пролѣтъта го прави привлекателенъ, но и удобствата които ловното дружество споредъ силитъ си е създавало много допринасятъ за това.

Когато говоримъ за ловенъ пакъ, неволно ни идва на ума за градски градини и паркове. Ловенъ паркъ е първо за ловцитъ, че после за гражданитъ—Иначе не би носилъ името „Ловенъ“...

Тютюневъ трѣстъ въ Гърция.

Напоследъкъ между всички гръцки тютюневи фабрики се водятъ преговори за образуването въ Гърция на тютюневъ трѣстъ. За сега само една отъ фабрицитъ не е дала съгласие то си, обаче, се вярва, че и тя ще бжде включена. Съ образуването на въпросния трѣстъ се цели премахването на конкуренцията и закрепването на гръцката тютюнова индустрия. Изгледитъ изобщо, сж доста голѣми за образуването му въ въ най-скоро време.

ХРОНИКА

Спортно Дво „Устремъ“ напоследъкъ развива похвална дѣйност. Освенъ постоянния спортъ,—футбола,—дружеството даде въ продължение на една седмица двѣ литературно танцовални вечеринки—едната на третия денъ на Великденъ а другата на 25 вечерята. Първата въ село Каспичанъ, а втората въ Нови Пазаръ. И дветъ вечеринки сж добре посетени. Чистия приходъ отъ двата спектакла възлиза на 2500 лв.

Прави отраднo впечатление, че това дружество, покрай спорта, дава и духовна храна както на своитъ членове така и на околнитъ. По този начинъ се избегва едностранчивостта, която влияе пагубно на младежта.

Общото редовно годишно събрание на Лозаро Овощ. Кооперация „Съгласие“ насрочено на 27 т. м не се състояло поради липсата на кворумъ. Съгласно закона, сжщото събрание ще

стане на сжщото мѣсто, въ сжщия часъ идущата недѣля на 4 Май и ще се състои колкото и членове да присѣствуватъ

Кооперация Подкрепа

Земледелската Кооперация „Подкрепа“, ще разпрати тия дни съобщения до своитъ членове съ обозначение по колко загуби ще плати всеки членъ. Всеки му се пада по 1900 лв загуба плюсъ 12 олохива начинания отъ 1 I 1929 г.

Наистина печаленъ е края на тая кооперация. А тя би могла да бжде твърде силна и могъща, защото не и липсва нито районъ, нито условия за правилно развитие.

Карьеристо

право.

Покрай другитъ общински приходи, които се отдаватъ на предприемачи е и така нареченото карьерно право. Тая година то е наето отъ Ангелъ Ивановъ. Общината е утвърдила търга и договора е сключенъ.

До тукъ това е добре. Обаче днесъ се мълви,—ние не сме проверили, това ще сторимъ после,—че при всичката тая работа има нѣщо друго. Подавани сж заявления отъ заинтересовани, въ които се казва ло, че се дава около една десятка хиляди лева само и само да се възложи търга върху други и пр. Причинитъ за това още не сж уяснени. Носи се слухъ, че днесъ е постѣпило друго заявление но не знамъ дали и това е вѣрно.

Печатница „Хр. Ботйовъ“ Н-Пазаръ

Ал. Доневъ Со Синъ

Нови-Пазаръ

Чугунени готварски машини за готвене; Гумени царвули; Печки чугунени марка „ОРАНИЕРЪ“; Газъ въ варели и тенекии; Бензинъ и видове масла за автомобили и двигатели съ вътрешно горене; Плугове и трупци „Глиганъ“; Брани, Ободи осенови и букови; Всички видове и размѣри жетва бои и бежири; Плочки циментови; Бодлива и глака тель; Мрежи за огради; Ламарина черна всички номера; Чугунени плочи; вжглища отъ минитъ „Твърдица“ и „Бутора“.

Книжарница

Радевъ & —

Вълчевъ

Предлага на най-износни цени всички видове тетрадки, блокове, моливи и др. канцеларски и учебнически потреби.

Дава се

подъ наемъ две стаи, салонъ и кухня

Споразумение:
Цани х. Марковъ

Кино-Театъръ „Дорета“

5 и 6 МАЙ

Тайния Курьеръ

БЕЗПЛАТЕНЪ КУРСЪ по шевъ и бродерия

Важно за всѣкиго и сезона.

Кревати красиви и много ефтини: Месингови, таблени и железни съ пружини „типъ Английски“ „отъ фабрика „Победа““ последно изкуство, честъ на родната индустрия. — Приемате се поръчки за **пружини** по мѣрка за стари кревати: — **Столове**, обикновени и луксозни. — **Плугове** „Глиган“ — **Лозопосаечки** „Европа“ лозарски **ножици** и **ножчета** „Кунде“ и други, — **тротинчета** „Око“ — **восъчни** пити за пчелари; — **Циментъ** — „Гратонидъ“ — **Гвоздени** всички размери, всички видове **пиби** и **колониални** стоки винаги на износни цени само въ магазина.

Приемаме поръчки отъ „Победа“ за пружинени канапета, балкони, врати и огради железни.

Петъръ Юрдановъ—Нови-Пазаръ

3—4

Складъ

На спиртни питиета на **Димитъ, въ Аврамовъ**—Нови-Пазаръ.

Съобщава на всички питиенепродавци въ околността, че отъ 1 февруарий т. г. откри складъ на вина и всички видове спиртни напитки, които продава на конкурентни цени.

Съ почитъ: **Д. Аврамовъ**

3000 Чист 3000

Празни тенекии отъ бензинъ продава на много износна цена.

Ал. Донева & Синъ

ПЕНЧО Ц. ЧОЛАКОВЪ

КОЛОНИАЛЕНЪ МАГАЗИНЪ И ТЮТЮНЪ НА ЕДРО
НОВИ - ПАЗАРЪ

Съобщавамъ на почитаемата си клиентела и на всички Коопераци и Бакали, че продавамъ

—**Захаръ на едро**—

Постояненъ депозитъ — конкурентни цѣни.

Внимание

Желаетъ ли да спестишъ пари въ голѣмата криза тогава купувай ефтини колониални стоки отъ Магазинъ САВАТА.

Пресна Мая за сирене.

Оцетъ есенция

Съ почитъ: САВА БОНЧЕВЪ.

Апетитъ и душевно разположение.

Доказано е че душевнитѣ влияния сж отъ найголѣмо значене за появяването и изчезването на чувството на гладъ Човѣкъ, който се оплаква отъ липса на апетитъ, когато е самъ може да яде съ найголѣмата охота изобилна храна, когато е въ приятна компания Неуспорима е зависимостта на чувството на гладъ и ситостъ отъ мозака. Това е установено чрезъ опити, правени надъ хипнотизирани хора, на които хипнотизатора внушава, че имъ е сложена най-разкошна трапеза. Всѣка съблазнителна представа, простото виждане на вкусни работи на витрината на некой магазинъ може веднага да събуди и да усили извънредно много чувството на гладъ. Този апетитъ се придружава не само отъ образуване на слюнка, но и стомаха отделя въ такива случаи сокове, които помагатъ за храносмилането. Но достатъчно е да се покаже, въ моментъ на такъвъ опитъ на кучето, съ което се прави опита само една котка за да изчезне веднага, само при виждането на този заклетъ врагъ, всичкия сокъ отъ стомаха на кучето и, следователно всяко чувство на гладъ. Сжщото става и съ хората въ моментъ на страхъ, ядъ и пр Известно е, че болкитѣ веднага убиватъ апетита, както и глуда: който страда, напримеръ, отъ зъбоболъ, никога не мисли за ядене и пиене. Но сжщо и други чувства убиватъ апетита — радостъ, скръбъ, очакване грижа, нещастъта любовъ и пр. и затова хората, които сж обзети отъ такива чувства, не ядатъ и постоянно слабѣятъ. Скуката, обаче, предизвиква апетитъ и гладъ и за това въ време на други пѣтувания съ железница или параходъ ядатъ много повече, отколкото обикновеното.

Сждебни куриози.

Облекчаващо вината обстоятелство.

Наказателното отделение на апелативния сждъ въ Берлинъ се е занимавало неотдавна въ продължение да два дни съ едно голѣмо дѣло за измама, по която трябва да отговаря единъ не доста известенъ поетъ. Той се обвинявалъ въ това че е основалъ една земеделѣска кооперация и обещава въ кооператоритѣ да дава ипотеки срѣщу записанитѣ дѣлове отъ кооперативния капиталъ, но никой не можалъ да получи ипотека. Първата инстанция осждила кооператора на 6 месеца затворъ. При сегашното разглеждане на делото въ апелативния сждъ защитницитѣ изтъкнали като облекчаващо вината обстоятелство факта, че обвиняемиятъ билъ поетъ. Тѣ доказали че една негова комедия била играна съ успехъ 150 пѣти, а освенъ това представили на сжда една антология на модерна лирика въ която имало помѣстена цѣла редица негови стихотворения. Защитницитѣ твърдели, че лесно окрилящата фантазия на поета трябвало да се вземе като облекчаващо вината обстоятелство! Тѣ цитирали мѣста отъ една новела на най-новия носителъ на Нобеловата премия Томасъ Манъ, въ които се казва, че у поета е заличена границата между действителния и фантастичния животъ и че поетическата дейностъ и криминалнитѣ действия се намиратъ въ тесенъ психологически контактъ помежду си! Сждътъ възприелъ мнението на защитницитѣ и намалилъ наказанието на два месеца затворъ.

Експортна марка

Новъ законопроектъ за износъ на грозде и овощия.

За да може да се установи по-ефикасна контрола върху масовия износъ на нашитѣ десертни грозда и овощия, Министерството на землѣделието заедно съ представителитѣ на търговскитѣ камари, лозарския съюзъ и др. е изработило подходящъ за нашитѣ производствени условия законопроектъ.

Като неразделна частъ къмъ тоя законопроектъ е и учредяването на националната експортна марка на всички изнасяни отъ България десертни грозда плодове и др. и всички земеделски и скотовъдни произведения.

Естествено е, че подобна националната марка ще има освенъ агитационно-рекламационно значение за българското производство, още и гаранция за качеството автентичността на изнасяното производство.

Членъ 2 отъ законопроектъта предвижда: Задължително е поставяната експортна марка върху всички предназначени за износъ пратки отъ: десертни грозде, яйца пресни ябълки круши, сливи, всички земеделски и скотовъдни произведения и пр. отговарящи на условията относно качеството и амбалажа, определени съ специаленъ правилникъ.

Въпреки голѣмитѣ неудобства, които ще срещне прилагането на тоя законопроектъ особно за гроздето, което изисква много бързъ транспортъ за да стигне въ Германия отъ 5 до 8 дни законопроектъта е много навъръмененъ.

Разумното прилагане на тоя законъ съобразно съ местнитѣ условия, сигурно ще даде добри резултати.

Да ги последваме

Едва ли има нашъ гражданинъ, който да не е минавалъ презъ Каспичанъ ими пѣкъ дори е ходилъ тамъ. Шеп хорица сж на гара Каспичанъ. Голѣма частъ отъ техъ сж чиновници по Б. Д. Ж. и не преставяватъ отъ себе си постоянни жители.

Но жителитѣ на г. Каспичанъ сж много напредъ отъ насъ Най първо и най-важно тамъ на общественитѣ работи се гледа като на частни. Има разбиране помежду имъ. Нѣма делене на наши и ваши.

Ето започнаха читалище безъ стотинка въ джоба си. Днесъ тѣхния локалъ (читалищия) е вече готовъ, основитѣ на салона сж изкарани. Това сж направили шеп хорица. И отъ кжде мислитѣ че сж взели пари? Най-куриозното е че тия пари сж били събрани само отъ жителитѣ на гарата. Не може да не се радваме на на такава дѣло. Не може да не ни радеа сдусевността на нашитѣ сжседи когато е речъ да се направи нѣщо.

А какво имаме и насъ? Всичко друго, но не и това което иматъ нашитѣ сжседи. Десетина души предприеха пос

тройката на читалището у насъ И го построиха! Но запита ли ги нѣкой отде взеха тия хора пари? Запита ли некой, че тѣ тропаха по чужди врати до като докарата сградата до това положение? Ново-Пазарци не дадоха нищо за своето читалище. Дори нѣкои отказаха да кредитиратъ читалището съ материяли та трябваше отъ чужди градове да се намерятъ хора, човечи! Изключение направи само популярната банка която отпусна заемъ и подари макаръ и малка сума на читалището. Нѣка не се обиждатъ никой дарители, че не споменавамъ въ случая тѣхнитѣ име на, защото сж малко при едно пѣтхилйдно население. Тѣ и да искатъ сами не могатъ да изградятъ съ своитѣ помощи едно читалище. Требватъ дарения, масови дарения Иначе не може.

Да последваме Каспичанци!

ЧЕТЕТЕ ВЪ КЪ ДЕЛИ-ОРМАНСКИ „Куриеръ“

Мисли за спорта.

—Преминаването отъ обикновененъ ходъ къмъ тичане е една способностъ у човѣка, която не може да бжде замѣнена отъ никоя машина.

—Заблуждава се който мисли, че може да пази здравето си само чрезъ ходене, той прилича на пощенски раздавачъ, който никога не занася на адреса предаденитѣ му писма.

—Интелегентнитѣ хора сж главата на нацията и нѣма причини тази глава да трябва да бжде грозна.

—Народитѣ, които иматъ процентно най-много художествени списания, иматъ процентно и най-много спортисти; Германия, Чехословашко и Финландия.

—Лѣкаръ който не упражнява никакъвъ спортъ, е химикъ чиито инструменти сж нечисти.

—Който занемарява развитието на своето тѣло, занемарява здравето на своята страна.

—Знамъ едно средство, чрезъ което можемъ да възстановимъ своето бремство съ животнитѣ: Спорта.

МЕЧКАТА И РАЦИТЪ

Мечката вървеше веднашъ покрай брѣга на една рѣка и забеляза случайно на дъното на рѣката много гобройни малки купчини пясъкъ, които беха изрити отъ рацитѣ. Каква полза имамъ отъ тези глупави раци долу въ водата, каза си тя! Да пожехъ само да ги превлека нѣкъкъ на сушата! Ха, сетихъ се. Ще легна тукъ на брега и ще се престоря умрѣла. Тогава мечката отиде въ гората, взе гнило дърво, разтри го между ржцетѣ си и залуши съ него очитѣ си, ушитѣ си, носа си и посипа цѣлата си кожа. Сетне тя отиде на брега на рѣката, легна и простря четиритѣ си краищници надъ водата.

Не мина дълго време и наблюдателна единъ ракъ. Като забеляза мечката, той поиска веднага да из

бѣга. Но мечката не се помръдваше Тогава рака отиде при нея и я разгледа хубаво. Той я ухапа по крака, но мечката не се движеше. Ухапа я по корема, но пакъ нищо не се движеше. Тогава той заобиколи мечката и я ухапа по носа. Мечката усети ужасни болки, но пакъ не се помръдна. Ракътъ изтича съ всички сили въ селото на рацитѣ долу въ водата и започна да вика още отдалечъ: Още миналото лѣто трѣбба да е умрѣла. . .

Но нѣкой му каза, че трябва да иде да разкаже всичко въ къщата на старейшината. Заведоха го тамъ и той започна да разправя възбужденъ:

—Още миналото лѣто . . . —Старейшината го прекъсна: —Седни тукъ на почетното мѣсто Разкажи сега какво си видѣлъ.—Отъ възлнение ра

кътъ размахаше непрестанно ржцетѣ си въ въздуха.—Още миналото лѣто . . . започна той.—Старейшината го наметна съ една хубава червена мантия. Вземи я тя принадлежи на тебе Разкажай сега на татѣкъ.—ка за той. Още миналото лѣто . . . —започна той пакъ.—Чакай, приятелю мой!—Старейшината му сложи на врата една скъпоценна огърлица.—Така разправяй сега!—Отъ възбужденіе рацитѣ треперяха съ цѣлото си тѣло!—Още миналото лѣто . . . —Чакай!—Старейшината хвана джѣщеръ си за ржка.—Седни тамъ при своя мжжъ. Хайде зетко разправяй сега своята история!—Още миналото лѣто трѣбба да е умрѣла мечката, която ни преследваше и ядеше толкова много. Тя е вече отъ толко ва дълго време мъртва, че цѣлата е покрита съ прѣстъ и гнило дърво!

Старейшината се обърна къмъ

глашатая:—Защо стоишъ още тукъ? Тръгни презъ селото и разгласи то ва между другитѣ раци! И глашатаятъ тръгна презъ селото и завика на всекикъде:—Още миналото лѣто трѣбба да е умрѣла мечката, която измори толкова много раци! Вловици срѣхте си коситѣ и се нагиздете. Да идемъ да танцуваме и да си устроимъ голѣмъ празникъ!—И всички вдвоици се сросоха коситѣ. Всички раци облекоха празнични дрехи и излезоха горе на брега, кжде то лежеше мечката.

Тѣ започнаха да танцува въ око ло мечката и пѣяха:—Още миналото лѣто трѣбба да е умрѣла. Тя не ха пи вече, не яде вече. Тя лежи мъртва тукъ и цѣлата е покрита съ прѣстъ.—О, колко весело танцуваха и пѣяха тѣ около своя мъртавъ старъ врагъ! Зетътъ на старейшината водеше хорото заедно съ своята

хубава жена. Само той имаше куражъ да щипи мъртвата мечка предъ очитѣ на всички други раци. Но найсетне той уципа мечката по окото и тогава тя не можа да се сдържи вече и примигна малко. Ракътъ видѣ това. Той хвана жена си за рака и започна да танцува заднишкомъ, като викаше на другитѣ: Мечката мига съ окото си! Мечката мига съ окото си!—Но, другитѣ пѣяха: а токова високо, че съвсемъ не го чуваха. Тѣ мислеха само, че той иска да си иде у дома си съ своята млада жена и продължаваха да танцува въ око ло мечката.

Изведнажъ мечката си разкри очитѣ и скочи.—Защо ме будитѣ?—извика тя, застана между тѣтъ и брега и ги изяде до единъ. Само младата двойка можа да се спаси.

Отъ английски: П. К. Чинковъ